

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto HE 125/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yksityistielain muuttamisesta

Etelä-Savon maakuntaliitto kiittää liikenne- ja viestintävaliokuntaa mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto.

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää hyvinä esityksen tavoitteita sujuvoittaa tiekuntien hallintoa ja päätöksentekoa ja edistää yksityisteiden tehokasta tienpitoa. Tehokas yksityisten tienpito edellyttää myös ylläpidon taloudellisten edellytysten turvaamista lainsäädännöllä. Etelä-Savon maakuntaliiton näkemyksen mukaan nykyinen yksityistielaki ja hallituksen esitys lain muuttamiseksi ovat puutteellisia, koska niissä ei säädetä yksityistielauttapaikkojen valtion avustuksista ja avustuksen vähimmäismäärästä.

Etelä-Savon maakuntaliitto esittää, että yksityistielaisissa säädetään yksityisteiden lauttapaikkojen valtion avustuksen vähimmäismääräksi 80 prosenttia todellisista käyttö- ja kunnossapitokustannuksista.

Perustelut esitykselle:

Valtioneuvoston selonteossa valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026–2037 (Liikenne 12-suunnitelma) on kirjattu seuraavasti: *”Yksityisteiden lauttapaiikkoja koskeva avustus on vähintään 80 % todellisista käyttö- ja kunnossapitokustannuksista.”* Vähimmäismäärän säätäminen yksityistielaisissa toteuttaa Liikenne12-suunnitelmaa ja siten varmistetaan valtioneuvoston asettaman tavoitteen toteutuminen pitkällä aikavälillä.

Avustuksen vähimmäisprosentin turvaaminen lainsäädännössä edistää myös yksityisteiden tehokasta tienpitoa, sillä se tuo taloudellista ennakoitavuutta ja varmuutta yksityistiekuntien toimintaan teiden ja lauttapaikkojen ylläpidossa.

Lauttayhteydet saarten ja manneralueiden välillä ovat saarilla asumisen ja vapaa-ajan vieton sekä saarten maa- ja metsätalouden ja muun elinkeinotoiminnan kannalta välttämättömiä. Ne muodostavat toimivan yhteyden työhön, kouluun sekä mahdollistavat muiden palveluiden saavutettavuuden sekä pelastustoimen ja ensihoidon pääsyn saariin. Ilman toimivaa lautta- ja lossiyhteyttä asumisen ja elinkeinotoiminnan edellytykset saarissa heikkenisivät merkittävästi.

Valtiovarainministeriön ehdotuksessa Vuoden 2027 talousarvioksi on yksityiseavustukset lauttojen käytön ja kunnossapidon sekä perusparannuksen tukemiseen (3,5 M€) ensimmäistä kertaa eriytetty muista yksityistieavustuksista, mitä voidaan pitää hyvänä uudistuksena. Avustuksen vähimmäismäärästä säättäminen turvaa riittävän rahoituksen valtion talousarviossa ja tuo myös ennakoitavuutta valtion talouteen.

Meneillään olevan saaristolain uudistuksen valmistelun yhteydessä todettiin, että yksityiselossien valtioavustuksista säädetään yksityistielaisissa. Voimassa olevassa yksityistielaisissa ei kuitenkaan ole säädöksiä lauttapaikkojen avustuksista ja niiden vähimmäistasosta, joten tilanne tulee korjata ja yksityistielaisissa tulee säätää lauttapaikkojen avustustason vähimmäismäärä 80 prosenttiin todellisista käyttö- ja kunnossapitokustannuksista.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Heini Utunen
maakuntajohtaja

Marko Tanttu
aluesuunnittelupäällikkö